

Dokumentin sisältö

Kertomuksen vastuutaho ja laatijat (viranhaltijat, luottamushenkilöt, työryhmät):

2018-2021 arviointi

1 Indikaattoritiedon tulkinta 2018-2021

Hyvinvointisuunnitelma 2017-2021 toteuma

2 Hyvinvointisuunnitelma 2017-2021

Kertomuksen vastuutaho ja laatijat (viranhaltijat, luottamushenkilöt, työryhmät):

Loimaan kaupunki on valmistelemassa laajan hyvinvointikertomuksen prosessia. Työntekijävaihdoksista johtuen edellisen valtuustokauden (2017-2021) kertomus joudutaan jättämään hyväksyttäväksi seuraavalla valtuustolle vuonna 2022. Samalla tehdään uusi hyvinvointisuunnitelma ajalle 2022-2025.

Tämä dokumentti on tiivis vuosikertomus 2021, jonka pohjalta jatkamme laajemman hyvinvointikertomuksen työstöä vuonna 2022.

Edellinen vuosiraportti 2018 jäi kesken ja siinä esitetyt huomiot nostetaan osaksi tätä raporttia.

Raportin on valmistellut:

- Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Timo Hokkanen (pj)
- Sivistysjohtaja Manne Pärkö
- Kehittämisjohtaja Paavo Laaksonen
- suunnittelija Ville Santalahti, Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus (siht)

Kommentit on pyydetty:

- kj. Jari Rantala
- tekninen johtaja Antti Korte
- Loimaan veden tj. Kimmo Virta
- Henkilöstöjohtaja Anniina Laajalehto
- Hallintosihteeri Juha Rinta-Jouppi

Hyvinvointikertomuksen lukemisesta

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa 2021 on kuvattu loimaalaisten hyvinvointia erilaisten mittareiden valossa 2017-2021. Ajanjakso on valittu esimerkiksi Kouluterveyskyselyn perusteella, jossa viimeiset tutkimusvuodet ovat 2017, 2019 ja 2021. Pääasiassa tilastotieto on kuitenkin vielä vuodelta 2020. Hyvinvointia kuvaavat indikaattorit osoittavat usein ongelmia tai pahoinvointia. Näin pystytään tunnistamaan millaisia palveluita kuntalaiset tarvitsevat. On keskeistä muistaa, että merkittävä osa kuntalaisista voi hyvin.

Loimaan vertailukunniksi on valittu Lieto, Forssa, Uusikaupunki ja Kauhava. Lisäksi tietoja verrataan Varsinais-Suomen maakunnan sekä koko maan tilanteeseen. Raportin liitteenä hyvinvointi-indikaattorit.

2018-2021 arviointi

Tiivis arviointi 2018-2021 indikaattoritiedon ja viimeisimmän virkamiestiedon avulla kunnan hyvinvoinnin kehityksestä.

1 Indikaattoritiedon tulkinta 2018-2021

Yleiset huomiot

- Yleinen sairastavuus maan keskiarvoa yleisempää.
- Äänestäminen keskiarvoa.
- Asunnottomia Loimaalla ei ole.

Elinvoima

- Lainakannan kasvu on taittunut - suhteessa erittäin hyvä.
- Vuosikate on parantunut huomattavasti ja on huipputasoa.
- Valtionosuudet kasvaneet koronan myötä vielä huomattavasti.
- Velkaantuminen taittunut ja tilanne suhteellisesti hyvä.
- Valtionosuuksien suhde kokonaistuloista kasvanut edelleen.
- Verotulot nousseet - suhteessa edelleen alhaiset.
- Työttömyys pompannut koronan takia.

- Koulutustaso edelleen parantunut - suhteessa silti heikko.
- Yksin asuminen lisääntynyt edelleen - suhteessa Loimaalla yleistä.
- Yksinhuoltajaperheet yleistyneet - suhteessa tilanne kuitenkin ok.
- Muuta kieltä puhuvat yleistyneet - suhteessa silti vielä vähän.
- Loimaalta poismuutto vähentynyt, mutta edelleen nettomuutto negatiivinen. Suhteellisesti tilanne ok.
- Väestö vähenee edelleen n. 150 ihmistä vuodessa.
- Lapsiperhemäärä stabiili - suhteellisesti heikkohko.
- Huoltosuhte heikkenee - suhteellisesti tilanne heikko.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

- Yläasteikäiset saaneet viime aikoina paremmin kavereita.
- Yläastelaisten terveydentilan kokemus maan keskitasoa. Joka viiden kokee terveydentilansa huonoksi.
- Yläasteikäiset harrastavat suhteessa vähän liikuntaa vapaa-ajalla.
- Ala-asteikäistenkin liikkuminen vähentynyt.
- Yläasteikäiset juovat alkoholia jonkin verran maan keskiarvoa enemmän.
- Huumeita yläasteikäisistä on kokeillut maan keskiarvon verran.
- Yläasteikäiset tupakoivat suhteellisesti aika paljon.
- Ala-asteikäiset eivät kokeile keskiarvoa enemmän tupakkatuotteita.
- Koulu-uupumus on koko maassa haaste, mutta ei erityisen paljon Loimaalla.

- Koulu-stressi jo ala-asteella on koko maassa haaste, mutta ei erityisen paljon Loimaalla.
- Yläasteikäiset pitävät suhteellisesti vähemmän koulunkäynnistä.
- Ala-asteikäiset taas pitävät suhteellisesti enemmän koulunkäynnistä.

- Korona on lisännyt yksinäisyyttä ja ahdistusta sekä vähentänyt liikkumista. Koulusta on myös pidetty vähemmän koronan aikana.

- Toimeentulotukea saaneita perheitä suhteellisen vähän.
- Ahtaasti asuvia lapsiperheitä on Loimaalla suhteellisen paljon (joka kolmas).
- Päivähoito on yleistynyt hurjasti ja on maan kärkeä.
- Lastensuojelun avohuollon käyttö vähentynyt.
- Psykiatrinen laitoshoido lisääntynyt erittäin huomattavasti.
- Huostaanotot ovat lisääntyneet, eivätkä ole enää maan keskitasoa. Korona kuitenkin vähentynyt huostaanottoja.

Nuoret ja nuoret aikuiset

- Loimaalaiset varhaisaikuiset harrastavat hikiliikuntaa keskimääräistä vähemmän - varsinkin ammattikoululaisten tilanne heikko.
- Lukiolaiset kokevat terveytensä suhteellisen hyväksi - ammattikoululaiset voivat kuitenkin hieman huonommin, kuten koko maassa.
- Nuorilla on läheisiä ystäviä maan keskiarvon verran - silti lähes joka kymmenes on yksinäinen.
- Koulu-uupumus on kasvanut.
- Lukiolaisista 2/3 ja ammattillisen opiskelijoista 4/5 pitää opiskelusta.
- Alkoholien käyttö vähentynyt lähelle maan keskiarvoa.
- Ammatillisten opiskelijoiden huumeokeilut kasvaneet huomattavasti, lukiolaisten ei.
- Tupakoinnissa hurjat erot vain kasvaneet lukio- ja ammattiopiskelijoiden välillä. Lukio 3%, amis 40%.
- Ylipaino on kuitenkin lisääntynyt lukiossa mutta vähentynyt ammattiopinnoissa, ollen 25% molemmissa.
- Mielensterveyshäiriöiden kasvu tasaantunut. Viime aikoina koronatilanne tosin voinut vaikuttaa suuresti toiseen suuntaan.
- Nuorisotyöttömyys ongelma myös Loimaalla. Tilanne parantunut toki aivan viime aikoina, mutta korona taas lisännyt työttömyyttä.
- Koulutuksen ulkopuolelle jää edelleen keskiarvoa enemmän nuoria, mutta tilanne parantunut 2017 alkaen.

Työikäiset

- Mielensterveysperusteisesti saadut eläkkeet on kasvussa - silti alle maan keskiarvon.
- Työkyvyttömyyseläkettä yleisesti saadaan suhteellisesti paljon, mutta luku ei ole kasvanut.
- Diabetesta hieman maan keskiarvoa enemmän.
- Pitkäaikaisesti toimeentulotukea käytetään vähän.
- Lääkäriä yleisesti käytetään suhteellisen vähän.

Ikäihmiset

- Kotihoidon määrä on suhteellisesti merkittävää - joka viides vanhus saa.
- Palveluasuminen vähentynyt ja alle maan keskiarvon.
- Omaishoidon tuki maan keskiarvossa.
- Vanhainkodin ja pitkäaikaisen laitoshoidon käyttö yli maan keskiarvon.

Hyvinvointisuunnitelma 2017-2021 toteuma

Hyvinvointisuunnitelman toteuman arviointi vuonna 2021.

2 Hyvinvointisuunnitelma 2017-2021

Strategia-linjaus 1: ”SUJUVAN ELÄMÄN KOTIKAUPUNKI” / YHTEISÖLLISYYS, ASUKKAAT JA ASIAKKAAT Vetovoimainen palvelutarjonta, sujuvat ja vaikuttavat kuntapalvelut sekä hyvä asiakas-tyytyväisyys

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne 2021:	Arviointimittarit
1.1. Sujuvat ja vaikuttavat palvelut <i>Varautuminen väestön ikärakenteen muutokseen ja huoltosuhteen heikkenemiseen sekä palvelutarpeiden muutoksiin.</i>	Tyytyväiset asukkaat Asukkaat pitävät kaupungin tarjoamia palveluja tärkeinä ja ovat tyytyväisiä palvelujen saavutettavuuteen, laatuun ja vaikuttavuuteen. Palvelutarjontaa tukevat kaavoitusratkaisut ja toimenpiteet.	- Kattavaa asukastyytyväisyyskyselyä ei ole tehty. - Kaupallinen palvelutarjonta on pysynyt hyvänä. - Julkinen palvelutarjonta on sopeutettu väestömuutokseen.	Asukas- ja asiakastyytyväisyysarviointi /-mittaukset Kaupallinen palvelutarjonta / alueellinen kilpailukyky - vertailut Palvelutasoverailu / julkiset palvelut
	Asukasmäärä • Positiivinen muuttoliike.	Nettomuutto negatiivinen. - Tilannetta seurattu kuukausitasolla.	Asukasmäärän seuranta kuukausittain / Muuttoliikkeen seurantatiedot

1.2. Aukkaiden omatoimisuus ja yhteisöllisyys <i>Aukkaiden omatoimisuuden lisääminen osana palvelujen kysynnän kasvua.</i> <i>Aukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaaminen osana sote- ja maakuntauudistusta.</i>	Osallistava päätöksenteko • Aukkaat luottavat kaupungin päätöksenteko on ja ovat tyytyväisiä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa asuinympäristönsä ja palvelujen järjestämisessä.	- Osallistava budjetointi - Vaikutusten ennakoarvioinnit - Kuntalaistilaisuudet merkittävistä uudistuksista.	Asiakastyytyväisyysarviointi /-mittaukset

	Asukkaiden omatoimisuus ja yhteisöllinen osallistuminen • Ikääntyvän väestön omatoimista asumista tukevilla kaavoitus-, asumis- ja palveluratkaisuilla vähennetään julkisten palvelujen tarvetta. • Innostamalla ja tukemalla yhdistysten ja järjestöjen kanssa asukkaita liikunta- kulttuuri- ja muuhun paikalliseen harrastustoimintaan lisätään yhteisöllisyyttä ja vähennetään julkisten palvelujen tarvetta.	Ikäihmisten kysely toteutettu 2018 ja 2020.	Asukas- ja asiakastyytyväisyysarviointi /-mittaukset
	Liikunta- ja kulttuuripalvelut seudullisina vetovoimatekijöinä		

1.3 Asukkaiden hyvinvoinnin ennakoiva edistäminen <i>Hyvinvointipalvelujen tuloksellisuuden (tuottavuus, taloudellisuus, vaikuttavuus) parantaminen</i>	Lasten ja nuorten syrjäytymisen varhainen ja ennakoiva estäminen • Lasten päivähoito, perusopetus sekä lasten ja nuorten harrastustoiminta. - Nuorison ohjaaminen peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutukseen sekä jatko-opintoihin ja työelämään.	Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden määrä on laskenut tasaisesti. Edelleen kuitenkin korkea 10,8%. Toimeentulotukea sai 2020 joka viides nuori. Nuorisotyöttömyys noussut rajusti koronan vuoksi 2020 (18,3%). Lastensuojelun palveluiden käyttö vähentynyt, kuten yleisesti koronan aikana.	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (2017 - 2021 /KV 5.3.2018)) toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain hyvinvointikertomuksessa. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 - vuotiaat % vastaavan ikäisistä Toimeentulotukea saaneet 18-24 - vuotiaat % vastaavan ikäisistä Nuorisotyöttömyys (määrä ja %-osuus) - Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-15 v. (määrä ja %-osuus). Lastensuojelun palvelujen piirissä olevat (määrä)

<i>Ikäihmiset yhteisön voimavarana</i> <i>Turvallinen ympäristö</i>	Aktiivinen kolmas ikä Kotona asumisen tukeminen sekä tarkoituksenmukaiset hoito- ja hoivapalvelusijoitukset. Ikäihmisten omatoimisuutta tukevien harrastepalvelujen ja virkistystoiminnan järjestäminen yhteistyössä järjestöjen kanssa.	Kotona asuu Loimaalla 93, 2% (2019). Luku vertailussa korkein.	Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet % vastaavan ikäisistä
	Turvallinen asuin- ja kasvuympäristö Onnettomuuksien, tapaturmien, rikosten ja häiriöiden vähentäminen sekä turvallisuuden tunteen lisääminen. Valmiussuunnitelmien päivittäminen vuosina 2018 – 2019 ja suunnitelmien mukainen varautuminen.	Valmiussuunnitelmat päivitetty. (Kaupunkitaso- ja palvelualakohtaiset). Toimintokohtaiset turvallisuussuunnitelmat on päivitetty. Liikenneturvallisuussuunnitelmaa päivitetään parhaillaan. Osallistuminen säännöllisesti erilaisiin valmiusharjoituksiin.	Turvallisuussuunnitelman tavoitteiden seuranta ja arviointi.

	Terveyden edistäminen ja kansansairauksien vähentäminen - Liikunta, painonhallinta sekä päihteiden käytön vähentäminen. • Asukkaiden ikävakioidun sairastavuusindeksin alentaminen vuosien 2018 - 2019 aikana.	Tieto ei ole päivittynyt.	Asukkaiden ikävakioitu sairastavuusindeksi
	Asukkaiden toimeentulo ja työllisyys • Hyvä työllisyystilanne vähentää toimeentuloturvaa tarvetta.	Nuorilla tilanne huonontunut, mutta aikuisilla yleisesti parantunut. Pitkäaikaistyöttömyyttä ei ole saatu taittumaan.	

Strategia-linjaus 2: ”KASVUN PAIKKA YRITYKSILLE” / ELINVOIMA JA YRITYKSET

Loimaa tarjoaa kilpailukykyisen, toimivan ja innostavan toimintaympäristön vireälle, monipuoliselle ja kasvuhakuiselle yritys- ja elinkeinotoiminnalle.

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne 2021:	Arviointimittarit

2.1. Elinkeino- ja yritystoiminta <i>Yritysten ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset</i> <i>Varautuminen yritys- ja elinkeinoelämän rakennemuutoksiin</i> <i>Kilpailuttamis- ja hankintamenettelyn avoimuus ja toimivuus</i>	Varsinais-Suomen positiivisen rakennemuutoksen hyödyntäminen	Yritysten määrä kasvanut vähäisesti. Seurataan vuosittain.	Yritysmäärän seuranta vuosittain.
	Toimivat yritysneuvonta- ja elinvoimapalvelut	Yritysten kehitysnäkymiä seurataan mm. kaksi kertaa vuodessa osana ELY:n "Alueelliset kehitysnäkymien" - arviointia.	Yritysten kehitysnäkemyksen seuranta ja arviointi vuosittain /seudulliset ja maakunnalliset vertailut.
	Paikallisten ja seudullisten verkostojen hyödyntäminen yritysten ja elinkeinojen kehittämisessä • EU-ohjelmakauden 2014 - 2020 hankerahoituksen hyödyntäminen yritysten ja elinkeinoelämän kehittämisessä.	Arviointia ei ole edellisellä valtuustokaudella toteutettu osin koronan takia.	Elinkeino- ja yrityspalvelujen laatu- ja vaikuttavuusarviointi valtuustokausittain.

	Toimiva hankinta- ja kilpailuttamismenettely osana palvelujen uudistamista • Palvelujen järjestämisessä ja hankinnassa otetaan huomioon paikalliset ja alueelliset yritys- ja elinkeinovaikutukset.	Yritys- ja elinkeinovaikutusten arviointiin on kehitetty uusi malli.	Yritys- ja elinkeinovaikutusten arviointi osana keskeisten palvelujen päätöksenteko-, seuranta- ja arviointijärjestelmää.
2.2. Kaavoitus <i>Kaavoituksen sujuvuus ja kuntainfran toimivuus</i>	Yritys- ja elinkeinotoimintaa sekä palvelutarjontaa tukevat ajantasaiset kaavoitusratkaisut.	Toteutettu.	Kaavoitusohjelman päivittäminen sekä sen seuranta ja arviointi vuosittain kaavoituskatsauksessa. Alueiden kaavoitus ja tonttimäärän kehitys vuosittain
2.3. Osaavan työvoiman tarjonta <i>Koulutetun työvoiman tarjonta ja osaavan työvoiman saanti on alueen yrityksille tärkeää kansallisessa ja kansainvälisessä kilpailussa.</i>	Elinkeinoelämän ja yritysten tarpeiden painottaminen toisen asteen koulutuksessa.	Toteutettu.	Yritysten ja elinkeinoelämän työvoimatarpeen seuranta ja arviointi. Työvoiman määrän seuranta ja arviointi.
	Työperäisen maahanmuuton edistäminen osana osaavan työvoiman saantia.	Toteutettu.	Työllisyystilanteen seuranta ja arviointi kuukausittain. Työperäisen muuttoliikkeen seurantatiedot.

Strategia-linjaus 3: ”KESKELLÄ KASVAVAA LOUNAIS-SUOMEA” / LIIKENNE, ALUE- JA YHDYSKUNTARAKENNE

Aluerakenteeltaan tasapainoinen kunta, jonka infrastruktuuri tukee kasvun mahdollisuuksia sekä kunnallisteknistä ja ekologista tehokkuutta.

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne 2021:	Arviointimittarit
3.1. Liikenneyhteydet <i>Toimivat liikenneyhteydet</i>	Seudullisen joukkoliikenteen turvaaminen ja sisäisen asiointiliikenteen toimivuus Seudullisen joukkoliikennesuunnitelman (Loimaan seutukunnan joukkoliikennesuunnitelma 2012) tavoitteet ja toimenpiteet - Sisäinen joukko-/asiointiliikenne järjestetään pääsääntöisesti kutsupohjaisena tilausliikenteenä. Kaupungin omaan palvelutarjontaan liittyvien asiointi- ja kuljetuspalvelujen koordinointi	Tavoitteet on saavutettu, mutta tilanne voi muuttua nopeastikin (mm. koronan vuoksi). Asiakaskyselyä ei ole toteutettu. Tarkka selvitys liitteenä.	Seudullisen joukkoliikennesuunnitelman seuranta ja arviointi (vuosittain / valtuustokausittain) Asiointiliikenteen tarpeiden ja saavutettavuuden seuranta ja arviointi / asiakaskyselyt

	Valtatie 9 ja Turku-Loimaa- Tampere rautatie valtakunnallisessa liikenneverkostossa • Vt 9 liikenneturvallisuushankkeet välillä Turku - Loimaa • Vt 9 keskeisenä poikittaisyhteytenä maakunnallisissa ja valtakunnallisissa liikennepoliittisissa ohjelmissa • Turku-Loimaa-Tampere - rautatien henkilöliikenteen turvaaminen ja yhteyksien parantaminen.	Toteutunut.	Maakunnallisten ja valtakunnallisten liikennehankkeiden seuranta ja arviointi / Loimaan kannalta keskeiset toimenpiteet
	Toimivat tietoliikenneyhteydet		

3.2. Kaavoitus ja vesihuolto <i>Toimiva infrastruktuuri ja suunnitelmallinen maankäyttö</i>	Asumista ja palvelutarjontaa tukevat kaavoitusratkaisut ja tarpeiden mukainen tonttitarjonta. • Keskeisten alueiden oikeusvaikutteisen osayleiskaavan täytäntöönpano vuosina 2018 - 2020 • Uudet asemakaavat / Asemakaavojen päivittäminen vuosittain 2018 - 2020 kaavoitusohjelman mukaisesti.	Toteutunut ja seurataan.	Kaavoitusohjelman päivittäminen sekä sen seuranta ja arviointi vuosittain kaavoituskatsauksessa. Alueiden kaavoitus ja tonttimäärän kehitys vuosittain.
	Vesi- ja viemärointi / Vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaiset linjaukset ja toimenpiteet.	Toteutunut.	Kunnallisen vesi- ja viemäriverkoston kattavuus: - Veden jakelu kattaa 99 % asukkaista - Jätevesiviemärointi kattaa 50 % asukkaista
3.3 Seudullinen vetovoima <i>Varautuminen valtakunnallisen alueellisen ja paikallisen rakennemuutoksen jatkumiseen</i>	Kaupunkikeskusta seudullisena asumis-, asiointi- ja työpaikkakeskittymänä • Kaupunkikeskusta keskeiset palvelut	Yrityksiä on sijoittunut 9-tien varteen.	• Kaupallisten ja julkisten palvelujen palvelutasovertailut • Kaupunkikuvan (viihtyisyys, houkuttelevuus, yleisilme) arviointi osana

	tarjoavana asiointi- ja asumiskeskitty mänä • Kaupunkikesku- stan viihtyisyyden ja yleisilmeen kohentaminen/ Keskeisten katu- ja yleisten alueiden kunnossapito.• Kaupunkikesku- stan viihtyisyyttä ja yleisilmettä parannetaan sovittamalla uudisrakentami- nen olemassa olevaan kaupunkikuvaa- n.• Kärkiyritysten ohjaaminen 9- tien varren yritysalueille.• Raakamaan hankinta keskeisten alueiden osayleiskaavass- a osoitetuilta asuin- ja työpaikka- alueilta.		kaavoitus- ja rakennuslupam- enettelyä / asiakastyytyväis- yyskyselyä. • Yritysten määrän ja alueellisen sijoittumisen seuranta• Kaupungin omistuksessa olevien maa- alueiden ja tonttien seurantatiedot• Alueiden kaavoitus ja tonttimäärän kehitys vuosittain

Taajamat alueellisina asumis- ja palvelupaikkoina • Kaupunkikeskuksen ja Hirvikosken taajamarakenteen tiivistäminen yhtenäiseksi palvelualueeksi. • Asutuksen ohjaaminen ensisijaisesti olemassa oleviin taajamiin, pääliikenneväylien, vesi- ja viemäriverkoston sekä olemassa olevien palvelujen yhteyteen. • Yritysten ohjaaminen vaihtoehtoisesti Hirvikosken, Alastaron ja Mellilän taajamien yritysalueille sekä kantatie 41:n hyödyntäminen yritysten sijoittumisalueena. • Taajamien keskeisten katu- ja yleisten alueiden kunnossapito.	Alueiden kunnossapito toteutunut	• Katu- ja tieverkoston hoito- ja kunnossapitoloitus / seuranta ja arviointi vuosittain

	Kylien vahvuudet käytössä ja haja-asutusalueet palveluiden piirissä • Kyläyhdistysten ja kylien neuvottelukunnan toiminta • Haja-asutusalueiden vesihuollon edistäminen tukemalla alueellisten jätevesiosuuskuntien perustamista • Haja-asutusalueiden tieverkon kunnossapito / yksityisteiden kunnossapito- ja peruskorjausavustukset. • Haja-asutusalueilla turvataan riittävät palvelut.	Avustusten jako kyläyhdistyksille on jatkunut osana kulttuuripalvelujen vuosittain jaettavia avustuksia.	• Toiminta-avustusten määrän ja vaikuttavuuden seuranta ja arviointi vuosittain. • Kunnallisen vesi- ja viemäriverkoston kattavuus: • Katu- ja tieverkoston hoito- ja kunnossapitoloitus / Yksityisteiden kunnossapito- ja peruskorjausavustusten määrän ja vaikuttavuuden seuranta ja arviointi vuosittain.

Strategia-linjaus 4: ”YMPÄRISTÖ KESTÄVÄN KASVUN POHJANA” / YMPÄRISTÖ JA ENERGIA

Aluerakenteeltaan tasapainoinen kunta, jonka infrastruktuuri tukee kasvun mahdollisuuksia sekä kunnallisteknistä ja ekologista tehokkuutta.

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne 2021:	Arviointimittarit

4.1. Ympäristö-, ilmasto- ja energia-ratkaisut kestävä kasvun vahvistajina <i>Ympäristö-, ilmasto- ja energia</i>	Ympäristö-, ilmasto- ja energia-näkökulmat otetaan kattavasti huomioon kaupungin omassa toiminnassa • Jätehuolto osana energia- ja ympäristöratkaisuja	Osa Hinku-hanketta	Ympäristö-, ilmasto- ja energiaratkaisujen vaikutusten seuranta ja arviointi.
4.2. Ympäristö-, ilmasto- ja energiaratkaisut yritysten kasvun ja kilpailukykyyn vahvistajina. <i>Energiatarjonnan kilpailukykyisyys</i> <i>Kunnallistekniikan toimivuus ja kilpailukyky</i>	Ympäristö-, ilmasto- ja energia-näkökulmat otetaan kattavasti huomioon yritysten ja elinkeinotoiminnassa • Alueellinen kaukolämpö kilpailukykyisenä ja ympäristöystävällisenä yritysten ja asuinalueiden energievaihtoehtona	Toteutunut	

4.3. Liikenteen ympäristövaikutukset	Seudullisella joukkoliikenteellä ja sisäisellä asiointiliikenteellä vähennetään liikenteen haitallisia ympäristövaikutuksia • Seudullisen joukkoliikennesuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet • Haja-asustusalueiden koordinoitulla asiointiliikenteellä sekä kaupungin omaan palvelutarjontaan liittyvien asiointi- ja kuljetuspalvelujen koordinoinnilla vähennetään liikenteen haitallisia ympäristövaikutuksia. • Turku-Loimaa-Tampere rautatien henkilöliikenteen turvaaminen ja yhteyksien parantaminen.	Osa hinku-hanketta.	

Strategia-linjaus 5: ”JYVÄLLÄ TULEVAISUUDESTA” / TALOUS, ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Tasapainoinen talous sekä oikein mitoitettu, osaava ja työssään viihtyvä henkilöstö tuloksellisen organisaation ja sujuvien palveluprosessien perustana.

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne 2021:	Arviointimittarit
5.1. Palvelujen uudistaminen ja muutoksen hallinta osana sote- ja maakuntauudistusta <i>Palvelujen uudistaminen ja muutoksen hallinta osana omaa rakennemuutosta sekä osana sote- ja maakuntauudistusta</i> <i>Varautuminen väestön ikärakenteen muutokseen ja huoltosuhteen heikkenemiseen sekä palvelutarpeiden muutoksiin.</i>	Loimaa on omaan työssäkäyntialueeseensa tukeutuvana, toiminnallisesti eheänä ja laajasta palvelukokonaisuudesta vastuun kantavana seutukaupunkina vahvistuva seudun asiointi- ja palvelukeskus. • Seudullinen yhteistyö osana sote- ja maakuntauudistusta • Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet /lähidemokratia turvaaminen	Jatkuu osana hyvinvointialuemuutosta.	Palvelutasoverailu / julkiset palvelut Kaupallinen palvelutarjonta / alueellinen kilpailukyky -vertailut
	Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen (palvelut, talous, tukipalvelut, henkilöstö, kiinteistöt/toimitilat). Palveluja ja palveluprosesseja uudistetaan suunnitelmallisesti toimialakohtaisten palvelustrategioiden pohjalta sekä talous- ja toimintasuunnitelmasa vuosittain	Jatkuu osana hyvinvointialuemuutosta.	Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arviointi vuosittain osana talousarviota ja toimintakertomusta.

esitettävien linjausten mukaisesti.

Palveluprosesseja uudistetaan vaikuttavuusarviointia ja kustannustietoisuutta parantamalla ja vaihtoehtoja vertailemalla sekä ennaltaehkäisevyyttä, poikkihallinnollisuutta ja moniammatillisuutta painottaen.

- Keskitämistä edellyttävien palvelujen saavutettavuus turvataan sähköisiä palveluja ja asiointiliikennettä parantamalla.
- Paikalliset yritys- ja elinkeinovaikutukset otetaan huomioon palvelujen kilpailuttamis- ja hankintamenettelyssä.

5.2. Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuloksellisuus <i>Hyvinvointipalvelujen tuloksellisuuden (tuottavuuden, taloudellisuuden ja vaikuttavuuden) parantaminen.</i> <i>Asukkaiden omatoimisuuden lisääminen osana palvelujen kysynnän kasvua.</i>	Hyvinvointipoliittiset toimenpiteet: • Terveysten edistäminen ja kansansairauksien vähentäminen / liikunta, painonhallinta sekä päihteiden käytön vähentämiseen • Lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen / varhainen puuttuminen sekä turvallinen ja osallistava ympäristö • Aktiivinen kolmas ikä / kotona asumisen tukeminen sekä tarkoituksenmukaiset hoito- ja hoivapalvelusijoitukset	Kustannuksia verokkikuntiin seurataan vuosittain. Huoltosuhte nousut 2020-2021: 76.9 -> 79,5%. Vuosikertomuksien tekemiseen tarvittaisiin resursointiin.	Keskeisten sosiaali- ja terveyspalvelujen ikävakioitu vaikuttavuus- ja kustannusvertailu vuosittain Huoltosuhteen seuranta vuosittain Hyvinvointikertomuksen seuranta ja arviointitiedot
	Sote- ja maakuntauudistus Edunvalvonta ja vaikuttaminen Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun ja toteutukseen.	Loimaa edustettuna keskeisissä toimielimissä.	

5.3. Sujuva päätöksenteko ja vireä viestintä osana kuntakonsernin tuloksellista johtamista <i>Toimiva poikkihallinnollinen sekä kaupungin ja sidosryhmien välinen yhteistyö.</i>	Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet valtuustokausittain ja tarkentaa niitä tarvittaessa valtuustokauden aikana. Talous- ja toimintatietojen hyödyntäminen toiminnan ja palvelujen ohjauksessa ja päätöksenteossa. Sisäisen valvonnan järjestäminen osana johtamista/ Kaupungin ja konsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja parantamalla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Kuntakonsernin toiminnallinen, omistuksellinen ja taloudellinen ohjaus / Ajantasainen konserni- ja omistusohjeistus ja -ohjaus. Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman päivittäminen vuosittain / toimenpiteet Sosiaalisen median hyödyntäminen viestinnässä ja markkinoinnissa.	Toteutuu.	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuosisikatsaukset, tilinpäätös) Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Konserni- ja omistusohjauksen toimivuuden seuranta ja arviointi vuosittain. Markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi vuosittain

5.4. Osaava, oikein mitoitettu ja motivoitunut henkilöstö <i>Osaavan työvoima ja vetovoimainen työnantajapolitiikka</i>	Työn tuottavuutta ja henkilöstökustannusten hallintaa parannetaan toimintaa ja palveluja yhdessä henkilöstön kanssa uudistamalla sekä työhyvinvointiin ja sairauspoissaolojen vähentämiseen panostamalla. Henkilöstömäärä sopeutetaan uudistettavien palvelurakenteiden /-tuotannon mukaiseksi. Henkilöstöpolitiikan mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet - Henkilöstösuunnitelman/-ohjelman mukaiset johtamis-, perehdyttämis-, henkilöstösuunnittelu- ja palkitsemisjärjestelmät sekä työkyky- ja työhyvinvointi	Kehittynyt ja toteutuu vuosi vuodelta paremmin. Työhyvinvointikyselyjä toteutetaan säännöllisesti. Säännölliset seurantapalaverit sairauspoissaoloista työterveyshuollon kanssa.	Henkilöstötilinpäätöksen seuranta- ja arviointitiedot Henkilöstökustannusten ja työn tuottavuuden seuranta ja arviointi Henkilöstöosaamistasovertailu / seuranta ja arviointi Henkilöstön työhyvinvointikyselyt

5.5. Tasapainoinen talous ja riskien hallinta <i>Varautuminen julkisen talouden kestävyysvajeen syvenemiseen sekä kunnallistalouden kasvaviin rahoitusongelmiin</i>	Palvelukustannusten hallitseminen • Oman palvelutuotannon kustannus- ja vertailutiedon jatkuva parantaminen • Palvelujen ja toiminnan raportointi ja vaikuttavuuden/tuloksellisuuden arviointi • Tilinpäätöstiedon kattavampi hyödyntäminen toiminnan ja palvelujen ohjauksessa ja päätöksenteossa. • Toimitilamitoitukset / toimitilojen tehokas käyttö ja tarpeettomista toimitiloista ja kiinteistöistä luopuminen.	- Vuosikate on kasvanut voimakkaasti. - Lainakanta on pysynyt alhaisena. - Tuloveroprosentti 21 (maan ka 20).	Taloustavoitteet: 1. Tulos on vuosittain positiivinen ja vuosikate vähintään poistojen suuruinen 2.1. Lainamäärä on enintään 20 % koko maan keskimääräistä suurempi 2.2. Vakavaraisuus; omavaraisuusaste on yli 50 % 2.3. Suhteellinen velkaantuneisuus on alle 50 % Tase on ylijäämäinen Tuloveroprosentti on enintään 2,00 %-yksikköä valtakunnan keskiarvoa suurempi

Palvelujen tuloksellisuuden (tuottavuuden, taloudellisuuden ja vaikuttavuuden) parantaminen.

- Talous- ja toimintasuunnitelun vahvistaminen talouden tasapainon, tulo-rahoituksen riittävyden, investointitarpeiden sekä velkaantumisen ennakointia parantamalla.
- Palvelujen kustannuksia seurataan ja arvioidaan vuosittain talousarviossa esitettävillä kustannusmilla-reilla.
- Tavoitteena on tuloksellisuuden parantaminen sekä sijoittuminen kuntaryhmävertailussa keskiarvon paremmalle puolelle.

	Ajantasainen riskienhallintajärjestelmä Palveluihin ja toimintaan liittyvien olennaisimpien riskien kartoittaminen ja hallinta.	Uusi riskienhallinnan malli hyväksytty vuonna 2021	Seuranta osana kuukausi- ja vuosiraportointia.